

REGISTERBLAD

Namn: Lars Hjelm

Datum: 2006-08-30

Område av riksintresse för naturvård i Uppsala län

Områdesnummer: NRO 03 055

Områdesnamn: KAVARÖ-BYSTADEN

Kommun: Östhammar

Kartblad: 12 I NO

Area: ca 20 ha

Naturgeografisk region: 25 a, Roslagens kustnära områden

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner: Mellansvenska skogsbygderna

Landskapsform: Slätt med relativ höjd lägre än 20 m

Riksvärde

Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora
-----------------	----------------	-------

Värdeomdöme: Representativt jordbrukslandskap med kontinuitet i hävden och tydliga samband mellan markslag, brukande, landskapselement och byggnader. I naturbetesmarkerna finns art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som ängsgentiana, stagg, älvväxing, darrgräs, kattfot och slätterblomma.

Huvudkriterier:

- A Område med framstående exempel på landskapstyper och utvecklingsförlopp
- C Område med hotade eller sårbara biotoper och arter
- D Område med rik flora

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet, betydelse för flora

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt traditionell jordbruksdrift med naturvårdsinriktad betesdrift, ängsbruk och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna delar och underhåll av trögärsgrårdar, lador etc. Områdets värden kan påverkas negativt av upphörd eller vikande hävd av naturbetesmarker, tillförsel av näringsämnen och gifter, igenväxning, plantering av träd eller energigrödor på jordbruksmark, bebyggelseexploatering, täkt, dikning.

Säkerställande: Natura 2000. Klass 1 i Länsstyrelsens ängs – och hagmarksinventering. Området ingår i Länsstyrelsens "Odlingslandskap i Uppsala län" och i Naturvårdsverkets nationella bevarandeplan för odlingslandskapet

Områdets huvuddrag: Mellan Kavarö och Bystaden ner mot sjön Storträsket utbreder sig detta representativa småbrutna jordbrukslandskap. Här finns hölador i bruk, välhållna trögärsgrårdar och ett flertal odlingsrösen. Vid en jämförelse mellan storskifteskartan från 1772 och 1776 visar det sig att de

åkrar som brukades då fortfarande brukas idag, även de mycket små åkertegarna. Betesvallen mot sjön Storträsket var vid denna tid dock starräng och låg på utmarken. Sjön sänktes i början på 1900-talet och denna mark odlades upp.

De välbetade naturbetesmarkerna utgörs av sötvattenstrandäng och annan träd- och buskbärande hagmark. Vanligaste träd är björk, asp, rönn, ask, tall, gran och hägg. Växtsamhällena är art- och individrika och bland vegetationstyperna förekommer bland annat fårsvingeltorräng, rödvenäng, örtrik friskäng, stagghed, gräs-lågstarräng, tuvtåteläng, tuvstarräng och högörtäng. Inslaget av örter i växtsamhällena är stort, och bland hävdgynnade arter förekommer bland annat ängsgentiana, jungfrulin, kattfot, vildlin och slätterblomma.

Anmärkningar: Mindre delar är påverkade av gödsling.

Referenser:

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1993: Ängs- och hagmarker i Uppsala län - Östhammar. Medd. 1993:3.

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1993: Odlingslandskap i Uppsala län. Medd. 1993:4.

Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.

Jordbruksverket: Ängs – och betesmarksinventeringen 2002-2004